

ΤΑ ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

(Συνέχεια έκ του προηγούμενου)

Δέν τής αποκριθήκε άμέσως παρά στάθηκε ζωηρά κι' απότομα. Κύτταξε γύρω του, είδε μιά άνθισμένη θατομουριά έκεί κοντά και τρέχοντας έκοψε ένα δλάνθιστο κλωνάρι.

—Πές μου, πώς τά λέν αυτά τά λουλουδία; ρώτησε τή Σουζέτ με λαχτάρα.

—Μά...δέν ξέρω! είπε εκείνη, παραξευμένη άπ' τό άλλόκοτο φέρομο του μικρού.

—Δέν πειράζει!... Πές μου όμως, ότι αυτά τά λουλουδία λέγονται «Λυδία»!... «Όπως κι' η μαμά!»

—Έτσι... Άφού τό θέλεις, τά λουλουδία αυτά λέγονται «Λυδία»!... «Όπως λέγονταν κι' η μαμά σου!»

Μέ άγριο κ' υπερήφανο κίνημα του χεριού του, έφερε τότε ο Σουέν στά γέλιη του τό δλάνθιστο κλωνάρι τής θατομουριάς, φίλησε τά λουλουδία με παραφορά, με θιαα τρυφερότητα κι' έπειτα τάχως μέσα στό σακκάκι του, στό μέρος τής καρδιάς.

—Νά, τόσο άγαπούσα τή μαμά! ξεφώνισε κατόπιν έντονα. Η Σουζέτ, κατάπληκτη, γοητευμένη άπ' τόν παράδοξο χαρακτήρα του μισογαριού μικρού, δέν εκκολλούσε τό μάτι της από πάνω του. Άδιαφορούσε και γιά τά παπούφλια έλατα και γιά τή πυκνή πρασινάδα δλόγυρα της. Ένοιωθε άκατανίκητη, μητρική κι' άδελφική μαζί συμπάθεια γιά τό όρφανό έκνενο πριγκιπόπουλο, τό τόσο ελίκρινες στήν ψυχή και τόσο άλλόκοτο κι' άνυπόταχο στόν χαρακτήρα και στούς τρόπους του.

Και δέν άπόσπασε τό ασχηγνευμένο θλέμμα της άπ' τόν Σουέν, ούτε όταν έφθασαν κοντά σ' έναν μεγαλοπρεπή χείμαρρο, πού πάφλαξε ανάμεσα στή θρογώδη κοίτη του.

Ο Σουέν όμως ήταν ένθουσιασμένος άπ' τό άωροφο κι' έπιθλιτικό μεγαλείο του τοπιου.

—Κύτταξε!... Κύτταξε, τής φώναξε με λαχτάρα, πόσο δυνατά κυλούν τά νερά!... Και τί όρασα πού είνε!... Τή νύχτα όμως, και με τό φεγγάρι, τά νερά είν' άωροφότερα!... Λένε, πώς ανάμεσα στούς άφρούς των κρύδωντα νεράιδες, όταν είνε φεγγάρι... Και κατεβαίνουν καθάλλα στά νερά του ποταμιου, γιά νά πάνε κάτω στή λίμνη και νά γορέσουν!...

Μά ή Σουζέτ κύτταξε τόν Σουέν τόν Σουέν μονάχα... Τί παράδοξο παιδάκι!... Και σέ μιά στιγμή, τά δάκρυά της ξεπορόθαναν στό μάτια της, άλλα τά σκούπισε γρήγορα και κλεφτά... Τό παιδάκι αυτό ένθουσε στήν ψυχή της μιά άνάμνησι, πολύ γλυκειά άλλοτε, μά πολύ πικρή τώρα!

Μά ποιά άνάμνησι, όμως;... Έτσι άναρωτιόταν διαρκώς ή Σουζέτ, μέσα της!... Δέν είνε ποτέ της συναντήσε—και σέ κανένα μέρος—ένα τέτοιο παιδάκι, πού ναιμίαζε με τόν Σουέν!... Κι' όμως, δέν της φαινόταν άγνωστή ή φυσιογνωμία ή τόσο διαλεχτή κι' άλλόκοτη φυσιογνωμία του όφραίου αυτού παιδιου... Όλη αυτή ή άόριστη έντύπωση τής ψυχής της και του νηπιμικού της, σιγά-σιγά ξεκαθάριζε και γινόταν πιό έντονη...

Ναι, τής φαινόταν άκριβώς σάν νάβλεπε τώρα κάτι έμπτητή, άφού προηγούμενος τό είχε δει σ' ένδρο τής κοιμιούμενης: Έβλεπε κάτι τό συγχισμένο θέθιασα και τό τυλιγμένο άκόμη μέσα σέ νεφέλες και πέλπους άοριστίας, άλλα τό όποιο—ωστόσο— ήταν συγχρόνως και πραγματικό και χειροπιαστό!

Ξανακύτταξε πάλι, με περισσότερη προσοχή, τό Σουέν και τής φαινόταν τώρα, πώς τό ύφος και τά καμώματα του παιδιου αίτου, έμοιαζαν με τό ύφος και τά καμώματα του Έβμου, όταν ήταν κι' αυτός παιδάκι... Πολλά άπ' τήν παιδική του ήλικία, τής είχε διηγηθή άλλοτε ο σούζου της... Κι' όσα τής είχε διηγηθή, τήν έκαναν νά σχηματίσει στό μυαλό της μιά εικόνα του σούζου της: Πώς θά ήταν, πώς θά φαινόταν και τί ύφος

Η ΣΤΡΙΓΓΛΑ

ΤΟΥ ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ

Θά είνε «επάνω-κάτω», όταν ήταν παιδί!

Και νά πού έβλεπε τώρα, τήν ίδιανική, τή φανταστική έκείνη εικόνα πού είνε σχηματίσει τότε, τήν έβλεπε νά είνε ένσαρκωμένη, έμψυχωμένη, ζωντανέμένη σ' αυτό τό παιδί: Στο Σουέν!

Δέν κρατήθηκε περισσότερο ή Σουζέτ. Άρπασε τόν Σουέν στήν άγκαλιά της, τόν έβριξε νευρικά και τού φίλησε πολλές φορές τά μαλλιά του...

Τό παιδάκι ένθουσιασάθηκε άμέσως, γιά τήν άγάπη πού τού-δειχνε ή όραία αυτή κυρα. Και θέλησε νά τής άνταποδώσει τά χάδια της, με δλη τήν αθώοτητα τής άγνης, τής μισοάγριας σχεδόν ψυχής του. Πέρασε λοιπόν τό χεράκι του στό λαίμο της κι' έκανε νά τή φίληση στό μάγουλο.

Μιά εραφική, μυστηριώδης φρίκη, συγκλόνησε τότε τή Σουζέτ. Τής φάνηκε πώς ο ίδιος ο Έβμος, μικρός όμως, ζήτησε νά τή φίληση. Έκλεισε λοιπόν τά μάτια της άμέσως κι' άκούμπησε θιαστικά στή γη τό παιδάκι!

Κύτταξε ύστερα μπροστά της, λαχανιασμένη. Ω, είνε χάσει πειά τή γοητεία του, τό όραίο αυτό τοπίο! Ένοιωσε τότε πόνιο και πείσμα στήν ψυχή της! Πώς;... Όλα λοιπόν θά τής θυμίζαν τόν δηλητηριώδη σούζου της;... Και θά φαρμακωνόταν διαρκώς ή ζωή της άπ' τή θύμισι του και στίς πιό άμέριμιμες κι' άωροφες στιγμές της;

Τό πείσμα της μεγάλωνε σιγά-σιγά. Έπαναστατούσε τώρα, ή ψυχή της. Προσπάθησε νά διώξει μακριά, τίς κακές αυτές σκέψεις της. Θέλησε νά γίνη πάλι, εύθυμη και χαρούμενη, όπως πριν. Κ' είνε στό Σουέν, ο όποιος τήν κύτταζε έντωματάζυ, θουδός και παραξευμένος:

—Έλα!... Τί κάθεσαι;... Πιάσε με κι' έσύ τώρα, σάν μπορείς!

Κι' άρχισε νά τρέχη δώ κι' έκεί, γελώντας άνοιχτόκαρδα. Ο Σουέν, ξαναβλέποντάς τήν γελαστή, πήρε θάρρος πάλι. Τήν κυνηγούσε με ξεφαντιά παιδικής χαράς. Πηδούσαν θάμνους και λόχημα μάζυ.

Ήταν άωροφη ή ημέρα κι' άωροφότερη άκόμη ή λιακάδα. Η Σουζέτ είνε ξεαναγίνε παιδάκι. Κι' έτροπε μάζυ με τό άλλο παιδάκι, θεότρελλη, πρόσχαρη, γελαστή...

Σέ μιά στιγμή, ο Σουέν, τής φώναξε: —Μή!... Στάσου!... Στάσου αυτού πού θρίσκεσαι!...

Πλησασε κατόπιν προφυλακτικά, τήν πλαϊνή της λόχημα. Και εραφικά άναπηδώντας σάν σβέλο κατασκιάει, χτύπησε τό χάμα δυνατά με τό τακούνι του παπουτσιου του. Φώναξε ύστερα, με ύφος θριαμβευτικό:

—Σκώτωση μιά έχιδινα! Ήταν άληθινό αυτό. Ο Σουέν είνε σκίψει κι' άνασκήθηκε τώρα κρατώντας στό χερί του νεκρό, τό τρομερό έρπετό!

Η Σουζέτ άνατάριξε από φρίκη, θλέποντας τό μακρολόο και γυαλιότερο πτώμα τής έχιδνης. Ύστερα κάρφωσε τό θλέμμα της με θαυμασμό, στό άτόρημο αυτό παιδάκι. Τής φαινόταν σάν ένας μικρός, μικρούλης Άγιος Γεώργιος μ' έναν δράκοντα σκατωμένον στό στίθεσο χεράκι του!

Ο Σουέν πέταξε τότε τήν έχιδινα περιφρονητικά κ' είπε στήν άφωνη Σουζέτ:

—Είδες;... Σουβείξει και τί πράγμα είνε ή έχιδινα!... Ξαναείχες δει ποτέ σου;

—Όχι! μουριούρισε ή Σουζέτ, τρούαγμένη άκόμη. —Ε, νά!... Τώρα τήν έίασες πώς είνε!... Θά σου ζητήσω όμως κι' ένώ μιά γάρι: Θέλω νά με μάθης νά διαβάζω!

Η Σουζέτ ακρίτως από έκπληξη κ' είπε: —Πώς;... Σέ τέτοια ήλικία, και δέν ξέρεις άκόμη νά διαβάζης;

—Όνι!... Η μαμά είνε άόσιγη νά με μαθαίνη... Άλλά δέν τής πείρασευε καιρός, γιατί έκκλαιγε κάθε λίγο... Κ' ύστερα, πέθανε... Έγώ μόλις είνε άρχισει νά συλλαβίζω, όταν πέθανε ή μαμά!

Σκέπαιθε λίγες στιγμές με ύφος σοβαρό. Κ' ύστερα ξαναπτε με κάποιο πάθος στή φωνή του:

—Πές μου, κυρία, έσύ πού είσαι τόσο όραία: Θά ήταν πολύ

κακό, αν σκότωναν τον πατέρα μου;
 Ή Σουζέτ έμεινε καταπληκτική, απ' την απροσδόκητη έρωτησι
 του μικρού και ξεφώνισε ταραγμένη:

—Μά τί λές, παιδί μου;... Τρελλό είσαι;

—Όχι!... Όχι!... Δέν είμαι καθόλου τρελλό παιδί!... Άλλά
 ό πατέρας είνε πολύ κακός... Αύτός έκανε τη μαμά να κλαίη
 διαρκώς... Έξ' ατίας του ήταν δυστυχισμένη ή μαμά. Και γι'
 αύτό πέρασε τόσο γρήγορα!

—Σ'όπα, κακό παιδί!... Μην ξαναπής άλλοτε αυτά τά άπρε-
 τα λόγια... Ούτε και νά τά σκέπτεσαι καθόλου, γιατί θά πάψω
 να σ' αγαπώ!...

Ό Σουζέν δέν έφερε καμιά αντίρρηση σ' αυτές τις επιπλή-
 ρεις.

Έτρεξε όμως άμέσως σ' ένα κοντινό δενδράκι, λεπτό, εύλύ-
 γιστο, φουντωτό! Τό άγκάλιασε και ξεφώνισε με τρεμμένη
 φωνή:

—Νά!... Αυτό τό δενδράκι μοιάζει πολύ με τη μητέρα μου!
 Έσκιψε ύστερα τό κεφάλι του και φίλησε τρυφερά τόν δρο-
 σερό κορμό τού δένδρου. Και καθώς έκλινε τά μικρά του άπρε-
 κομένα μάτια με κατάδυσι, δυό δάκρυα ξεγλόστρισαν έξω απ'
 τά μεσόκλειστα βλέφαρά του και κύλισαν άργά στά ρόδινα του
 μάγουλα...

Ή Σουζέτ τόν κυττούσε άφωνα, άκίνητη, λαχανιασμένη απ'
 τη συγκίνησή της.

Πέρασαν έτσι, αρκετές στιγμές.

Ξαφνικά, ό Σουζέν σηκώσε τό κεφάλι του. Σκούπισε τά ύ-
 γρά του μάγουλα με τό μαντίλι τυ. Κ' ύστερα, άπότομα, έτρε-
 ξε κοντά στη Σουζέτ και της
 είπε:

—Δώσε μου τό μαντίλι σου!

Τό πήρε, και πηδώντας προς
 τά πλάγια, σκεπασε μ' αυτό τήν
 άκρίδα. Την έπιασε κατόπιν και
 την έβειξε στη Σουζέτ, λέγον-
 τας:

—Κύττα, τί όμορφη που εί-
 νε!... Τη λέν άκρίδα!

Την πέταξε άμέσως ύστερα,
 μακριά. Και χωρίς πειά να
 νοιαστή γι' αύτήν, εξακολού-
 θησε:

—Θά σου δείξω τόν πατέρα
 μου, χωρίς βίαια να σέ ιδή αύ-
 τός... Νά, έτσι κρυφά θά τόν
 κυττάξω... Είσαι καλή έσύ και
 δέν μπορείς να μπής στό σπ'τι
 μας, γιατί εκεί έρχονται ένα
 σωρό κακές γυναίκες... Όταν
 λοιπόν δής τόν πατέρα μου και
 κυττάξεις καλά, τότε θά μου
 πής έσύ μονάχη σου: «Πρέπει
 να τόν σκοτώσω»!...

Ή Σουζέτ τρόμαξε πάλι.
 "Άρχισε ν' άνησυχή θαιειά. Αύ-
 τό τό παιδάκι ήταν φοβερό!
 "Όλο τό θάνατο σκεπτόταν κι'
 όλο γι' αυτόν μιλούσε. Τού ει-
 πε λοιπόν σάν να τόν μάλωνε,
 γλυκά και μαλακά όμως:

—Θά φύγω, γιατί δέν είσαι
 πειά καλός... Νά μην ξαναπής άλλοτε, αυτά τά κακά λόγια!...
 Έπιτρέπεται ποτέ, να θλάψη κανένας τόν πατέρα του;

—Δέν είνε πατέρας μου πειά, άφοδ ή μαμά μου πέρασε!

Ή Σουζέτ κά τι θυμήθηκε ξαφνικά, έμπηξε μιά κραυγή φρί-
 κης και ρώτησε μ' άγωνία:

—Μήπως...μήπως τη σκότωσε, λοιπόν, ό πατέρας σου, τη μα-
 μά σου;

Ό Σουζέν άποκρίθηκε με πάθος:

—Όχι!... Ούτε με μαχαίρι, ούτε με φαρμάκι τη σκότωσε, ό
 πατέρας μου... Μά τη σκότωσε, φαίνεται, άλλοιώς... Νά, έ-
 κανε κάτι άλλα πράγματα, όχι καλά!... Στάσου να ιδής: Θυ-
 μούμαι κάτι που συνέβη, μιά μέρα, ένώ έγώ ήμουν ακόμα στό
 κρεβάτι μου, έζήτησε όμως... Είμαστε, νομίζω, στό Παρίσι τό-
 τε... Μένανε στό «Κράντ-Οτέλ»... Ό πατέρας μου μπήκε στό
 δωμάτιό μου... Ό κρότος ποδοκάνε, με έζήτησε... Άλλά έπει
 δη τόν φοβόμουν πάνα, έίκανα πώς κοιμούμουν... "Ηρθε κοντά
 μου σιγά-σιγά... Μούθγαλε απ' τό δάχτυλο ένα δαχτυλίδι, τό ό-
 ποίο μου είχε χαρίσει ή μαμά... Δέν είπα τίποτε... Φοβόμουν...
 ... Ό πατέρας πήρε τό δαχτυλίδι μου κι' έφυγε πάλι σιγά-
 σιγά... Την άλλη μέρα τό μεσημέρι, ή μαμά ήταν άρρωστη στό
 κρεβάτι... Έγώ πήγα στό ρεστοράν του ξενοδοχείου, να ζη-
 τήσω τόν πατέρα μου... Τόν είδα σ' ένα άκρινό τραπέζι, και
 τρώη και να πίνη μαζί με μιά όμορφη έλλά κακή κυρία... Και
 στό μικρό δαχτυλάκι έκείνης της κυρίας, ήταν περασμένο τό
 δαχτυλίδι που μου είχε χαρίσει ή μαμά!... Θά τό κατάλαθε
 άσφαλώς ή μαμά, ότι ό πατέρας μου μου είχε πάσει τό δαχτυ-
 λίδι... Γιατί έγώ, ποτέ μου δέν θά τό έβανα μονάχος μου...
 "Επειδή μάλιστα μου έρχόταν λίγο μεγάλο, τό είχα δέσει με

στερεά κλωστή στό δάχτυλό μου... Λοιπόν, ή μαμά, τις άλλες
 μέρες, κύτταζε τό άδειο δάχτυλό μου κι' έκλαίγα... Μά ούτε
 με ρώτησε, ούτε έγώ της είπα τίποτα!... Γιατί να κλαίη περισ-
 σότερο ή φτωχή μου μαμά;...

Μιλώντας έτσι ό Σουζέν, μάζευε συγχρόνως άγριοιολούδα,
 τά μαρούς και πετούσε τά άραφά φύλλα τους επάνω στη Σου-
 ζέτ. Έκείνη όμως, άποροφημένη από τά λόγια του, ούτε άπο-
 τραβόταν καθόλου.

—Σού άρέσει; της είπε ξαφνικά ό Σουζέν, αλλάζοντας θέμα
 όμιλίας. Μ' άρέσει έμένα, να κάνω κάτι τέτοιες φάρσες με λου-
 λούδια!... Έσένα σου άρέσει να σου τά πετούν;

Τό θλιμμένο απ' την προηγούμενη διήγησι του μικρού ύφος
 της, ξαναγίνε χαρωπό πάλι.

—Μ' άρέσει! φώναξε γελαστή.

Και πήρε πάλι τό παιδάκι απ' τό χέρι κι' άρχισαν να τοέχουν
 εβόμα εβδό κι' εκεί, επάνω στην καταπράσινη κι' ήλιόλουστη
 χλόη.

Διάθηκε έτσι αρκετή ώρα. Τό μεσημέρι είχε περάσει πειά,
 δίχως να τό νοιώσουν. Και μονάχα ή πεινά έκανε πειά τη Σου-
 ζέτ να προσέξη, ότι ό ήλιος άρχισε να γέρνη προς τη δύση.

Κατέβαιναν τάση τό θουού κι' έργλόντουσαν προς την κοιλά-
 δια. Έπρεπε ή Σουζέτ να νυοιση στό ξενοδοχείο κι' ό μικρός
 στό σπ'τι του. Καθώς περνοσαν δίως μπρός στη «Χελιδονοφο-
 ρία»,—μπρός σ' αύτό τό φρούριο κι' άνάκτορο συγχρόνως, τό
 γουμένο μέσα στά δένδρα—ό Σουζέν της είπε με ύφος ποιηρό και
 γελαστό:

—Έπίτηδες σε έγγελασα και σ' έθεσα απ' εβδό... Έγώ έξέρω
 καλά τά μονοπάτια, ενδ εβδό δέν τά ξέρεις καθόλου!

—Και γιατί μ' έθεσες απ' ε-
 βδό; ρώτησε μ' έκπληξη ή Σου-
 ζέτ. Θλέποντας πραγματικά δι-
 τρισκόταν μπρός στό σπ'τι
 του Σουζέν, δίχως καθόλου να
 τό ποιούμη, αλλά και δίχως
 να τό επιθυμεί.

—Νά, σ' έφερα εβδό, για να
 σπ' δείξω τόν πατέρα μου!...
 "Ελα λοιπόν μαζί μου!

Δέν θέλησε ή Σουζέτ να τόν
 ακολουθήση. Δέν ήταν σωστό,
 ένα τέτοιο πράγμα. Δέν ήξερε
 καθόλου τόν μαρκήσιο Τσέλι-
 Κάλιτς. Κι' ούτε έπρεπε να τόν
 δει ή να μπή στό σπ'τι του, μό-
 νη της, χωρίς την Ίσαυρινα
 τουλάχιστον μαζί της.

—Μά δέν θά σε ιδή αύτός,
 σου λέω! έπέμεινε κυριαχικό
 ό μικρός, θλέποντας τούς δι-
 σταγμαούς της και τραβώντας
 την απ' τό χέρι.

Μηχανικά, ή Σουζέτ τόν ά-
 κολουθήσε. Μπήκαν στόν κήπο
 του μεγάρου, πέρασαν γρήγο-
 ρα-γρήγορα μπρός απ' την έ-
 ξωτερική μαρμάρινη σκάλα κι'
 έστριψαν μιά γωνία.

Βρέθηκαν έτσι, στό άλλο
 πλευρό του μεγάρου. Κοντά
 τους ήταν ένα παράθυρο.

—Βλέπεις αυτό τό παράθυρο;...
 δης! είπε ό μικρός.

Και την πήρε μαζί του απ' τό χέρι και ζάρωσαν πίσω από
 κάτι θάμνους.

—Νά!... Καλά είμαστε εβδό κρυμμένοι! μουμούρισε σιγαλά
 ό Σουζέν. Μην κείνης θόρυθο... Είσαι ψηλή έσύ... Κι' ύν σηκα-
 θης στις μύτες τών ποδιών σου, θά μπόρσης να ιδής μέσα τόν
 πατέρα μου!

Ή Σουζέτ άνασκόηθηκε στις μύτες τών ποδιών της, παρα-
 μέρισε ένα κλαδί και κύτταξε στό παράθυρο:

Είπε τότε τόν μαρκήσιο Τσέλι-Κάλιτς να κάθεται μπρός σ'
 ένα τραπέζι. Φορούσε μιά κινέζικη ρόμπια, φαρδειά και μακρου-
 λή, και κεντημένη πλούσια. Τά κεντημάτα της παρίσταναν δέν-
 δρα και γίγρεις. Στόν άριστερό του ώμο σκαφαλωμένως, κα-
 θόταν ένας μικρός πύθκος, ντυμένος μ' άργυροπράσινη στολή,
 και στόν δεξιό του ώμο άλλος ένας, ντυμένος με στολή χρυ-
 σοροδίνη.

Τά γυμνά πόδια του μαρκησιού, με τά δαχτυλά τους γευθια
 από δαχτυλίσια, άκουμπούσαν επάνω σ' ένα έσπλωμένο γέρικο
 σκυλλί της Λαγωνίας, τό όποιο έμοιαζε σάν άσπρη άρκούδα.

Ό μαρκήσιος, ό ίδιος, έμοιαζε σάν γέρικος χιμπαντζής. Είχε
 δέρμα λευκό και πλασαρό, μάτια ποιηρά και μυχθρά και χεί-
 λι σαρκώδη.

Σκυμμένως επάνω στό τραπέζι, καταγινόταν να σκαλίξη μιά
 «καρούδα» τών Ίνδιών. Από καιρό σε καιρό, μουμούριζε κάτι.
 "Εκανε παρατηρήσεις πότε στόν έναν πύθκο, ό όποιος τό δά-
 γκανε παιχνιδιάρικα τό αυτί και πότε στόν άλλον που τό έξυ-

Κυνηγιόντουσαν, έτρεχαν χαρούμενοι, πηδούσαν θάμνους...

νε τὸ κεφάλι.

—Οὐ, τὸ ἀρχαῖος πού εἶνε! μουρμούρισε ἀθελά της ἡ Σουζέτ, κἀνόνησε ἕνα μορφοσὰμ ἀθίδας.

Μὰ συγχρόνως ἔσκυψε τὸ κεφάλι της γοργά, γιατί ὁ Σουέν φταρνίστηκε κι' ὁ μαρκήσιος ρώτησε φωναχτά:

—'Ε, πῶς εἶνε αὐτοῦ κάτω;

—'Εγὼ εἶμαι, μπαμπά! φώναξε μ' ἐτοιμότητα τὸ παιδάκι.

Χαμηλόφωνα, ὕστερα, εἶπε στὴ Σουζέτ:

—Πάρε τὸν τοῖγο-τοῖγο καὶ φεύγα!

Καὶ φωναχτὰ πάλι, μιλώντας στὸν πατέρα του, ρώτησε:

—Νά μῶδ' μέσα, μπαμπά;

—'Α, εὐ εἶσαι, Σουέν;... 'Ελα!

Ὁ μικρὸς πήδησε σθελά πρὸς τὸ παράθυρο, γαντζώθηκε στὸ περβάζι του καὶ μὲ γρήγορο ἀνέμισμένη ἰνδικὴ ἐκαρδῶσα, τὸ σκαρφάλωσε ἐκεῖ καὶ τὸ δρασκέλισε μ' ἐπιτηδεϊότητα σαλιμπάγκου.

Ἀπὸ φόβο μήπως ἀκουστῆ, ἀλλά κι' ἀπὸ περιέργεια ἐπίσης, ἡ Σουζέτ δὲν ἔφυγε ἀπ' τὴ θέσι της. Ζαρωμένη κοντὰ στὸν τοῖγο τὴν ὥρα, ἔστησε τὸ αὐτί της κι' ἀκούε. Πότε-πότε πάλι, τολμοῦσε νὰ προσβάλλῃ τὸ κεφάλι της καὶ νὰ θλέπῃ μέσα. Ἡ ἀκτίνες τοῦ ἡλίου πρὸ βασιλευσαν, ἐμπαιναν μέσα καὶ φώτιζαν τὸ δωμάτιο.

Ὁ πατέρας ἔλεγε:

—'Ἦρθε;... Πλησασε, κοντὰ μου.. Εἶμαι εὐχαριστημένος ἀπ' τὸν ἑαυτοῦ μου... Εἶμαι μεγάλως καλιτέγνης... Νά, κῦτταζε! Κι' ἔδειχνε στὸ Σουέν, τὴ σκαλισμένη ἰνδικὴ ἐκαρδῶσα.

—'Ε, πῶς τὸ θρίσκε;... Δὲν εἶνε ὄρασι;

—Ναί, ὄρασι εἶνε! ἀπαντοῦσε ὁ Σουέν. Ἄφου τὸ θλέπετε ἐ-σῆς ὄρασι, εἶνε ὄρασι!

Στὴ φωνὴ δῆως τοῦ παιδιοῦ, στὸ βάθος της, ὑπῆρχε κάτι σὰν ἀγανάκτησις, κρυμμένο.

—Καὶ σὰν τί μοιάζει; τὸν ρώτησε ὁ πατέρας του, πάλι.

—Αὐτὸ, δὲν τὸ ξέρω!... Δὲν μπορῶ νὰ ξέρω, μὲ τί μοιάζει ἡ σκαλιστὴ αὐτὴ καρδῶσα!

—Καί τις, ἀόητε!... Δὲν μοιάζει, ὅπως τὴν ἔγω σκαλοῖσι, μὲ τὴ Μαριέττα ντέλ Ὀρο;... Τὴ χορευτρία ἐκείνη τοῦ μπαλλέτου τῆς Φλωρεντίας, πού ἦρε νὰ σουπάρῃ μαζὺ μας, ὕστερα ἀπ' τὴν παρῶστασι;

—Πλαγιῶζω νορῆς ἐγὼ, μπαμπά! εἶπε σταθερὰ ὁ Σουέν. Κι' ἔτσι δὲν θλέπω τοὺς ἀνθρώπους, πού σὰς ἐπισκέπτονται τὴ νύχτα!

Τὰ μάτια του γυρᾶλοῦσε μαρκήσιος ἔλαμψαν ἀπὸ κακία καὶ τὸ σκυλλί στα πόδια του γύρλισε. Μὲ νευρικά χέρια, τράθηξε τὸ συρτάρι τοῦ τραπεζιοῦ, ἔβγαλε ἀπὸ κεῖ διάφορες καρδὲς σκαλισμένες καὶ τις ἀράδιωσε ἐπάνω στὸ τραπέζι.

Ὑστερα πήρε τὴν πρώτη καρδῶσα, τὴν ἔδειξε στὸν μικρὸ καὶ τοῦ εἶπε:

—Αὐτὴ, μοῦ φαίνεται, εἶνε ἡ κέμισσα Πολιάτρο!... Τὴν ἀναγνωρίζεις;

—Ὁ Σουέν χτύπησε μὲ πείσμα τὸ πόδι του κάτω καὶ εἶπε:

—Ὁχι, μπαμπά!

—Κι' αὐτῆ;... Τὴν Ὀτίλια;... Τὴν κόρη τοῦ δημάρχου τοῦ Ντόρμσο;...

—Ὁχι, μπαμπά!

—Κι' αὐτῆ, καὶ Γαλλίδα τῆς «Ὁπερας», ποῦφαγε κάποτε μαζὺ μας;... Κι' αὐτῆ τὴν ἄλλη, τὴ δεσποινίδα Καλντελί, πού γνωρίσαμε στὶς Κάννες;... Κι' αὐτῆ, τὴ Γαλλίδα ἐπίσης ἠθοποιό, πού εἶδαμε στὴν Πετρούπολι;... Καμμιά ἀπὸ αὐτῆς τίς τρεῖς, δὲν ἀναγνωρίζεις;

—Ὁχι, μπαμπά!

Ὁ μαρκήσιος ἔσφιξε τὰ δόντια του κι' εἶπε ἀγριωμένος: —Ὅσῶτος, ὑπάγει καὶ μὲ ἄλλη, τὴν ὅποια θ' ἀναγνωρίσεις! Ἐνῶ μιλοῦσε ἔτσι θυμωμένα, κουνιόταν συγχρόνως νευρικά. Οἱ δύο πῆχκοι ἐρεθίστηκαν ἀπ' τίς ἀπόψεις αὐτῆς κινεῖσας του. Κι' ὀρθοὶ στοῦς δῶμοι του τὴν ὥρα, μάλλωσαν ἀναμεταξύ τους, ἀλλάζοντας «ταμπήματα» ἐπάνω ἀπ' τὸ κεφάλι του.

Δὲν τοὺς ἔδωσε δίως καμιαὶ προσοχὴ ὁ ἔλεεινὸς γέρος. Ἐσκωψε μέσα στὸ συρτάρι του, ἔβγαλε μὲ καρδῶσα ἀκόμη καὶ δειγνόντας τὴν στὸ σκαφτὸ Σουέν, εἶπε:

—Νά, κῦτταεὶ τὴν αὐτὴν!... Θά τὴν ἀναγνωρίσεις ἀμέσως!

—Δὲν ἀρίζει τὸν κόπο νὰ κῦττάζω, μπαμπά!

—Θέλω νὰ κῦττάξης, εἶπα! ἔπιμενε ἀγριωμένος ὁ μαρκήσιος.

Τὴ γνωρίζεις;

—Ὁχι!

—Πιάς;... Δὲν ἀναγνωρίζεις λοιπὸν τὴ μητέρα σου;

Ὁ μικρὸς σήκωσε τότε περῆσανα τὸ κεφάλι του κι' εἶπε:

—Ἡ μητέρα μου ἦταν νόμιμη σῶζυγός σας!... Ἡ μητέρα

μου πέθανε... Καὶ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρχουν τώρα εἰκόνας της, ἀνάμεσα σ' αὐτῆς τίς γυναῖκες!... Δὲν εἶνε ἡ μητέρα μου, αὐτὸ πού μοῦ δείχνει!... Λές ψέμματα!

Ὁ γερομαρκήσιος μόνιασε. Προσπάθησε νὰ σηκωθῆ, ἐνῶ ἀφορὶ λίσσας ἔβρεχαν τὰ χεῖλη του. Οἱ δύο πῆχκοι δίωος, γορηθδόντας αὐτοὺς δῶμοι του, τὸν ἐμπόδιζαν νὰ σηκωθῆ. Ὑστερα πήδησαν σθελάτι στὶς κουρτίνας τοῦ παραθύρου κι' ἀρχισαν νὰ σκαρφαλώνουν ὡς τὴν κορυφή.

Ὁ Σουέν πάλι, μὲ σθελάτὰ ἀγριμοῦδι κηνηγμένου, τινάχτηκε ὀς τὸ παράθυρο, τὸ δρασκέλισε καὶ πήδησε κάτω. Ἄνω δῶμος ἔλειψε νὰ ἀναποδογυρίσῃ τὴ ζαρωμένη ἐκεῖ Σουζέτ, ἡ ὅποια—ἐντρομὴ περισσότερο ἀκόμη—δὲν τολμοῦσε οὔτε νὰ κινηθῆ.

Μ' ἐτοιμότητα ὁ Σουέν, γῆρας καθόλου νὰ βεῖξῃ ἔκπληξῆ, τὴν τράθηξε ἀπ' τὴ φούσα. Τὴν ὠδήγησε κατῶν γρήγορα καὶ γλυστρώντας κολλητὰ σχεδὸν στὸν τοῖγο, ὡς τὴν ἄλλη ἀκρὴ τοῦ κήπου.

—Γιατὶ δὲν ἔφυγες; τῆς εἶπε σιγαλὰ, τότε. Ἄν ἔβγαίνε, δὲν τὸ εἶνε σὲ τίποτα νὰ μᾶς τοῖσῃ στὸ εὔλο καὶ τοὺς δού!... Τώρα, κατέβα γρήγορα τὸ μονοπάτι καὶ πήγαινε στὸ σπίτι σου!

—'Εοῦ;... 'Εοῦ, τί θά κάνης; μουρμούρισε ἀήσυχη ἡ Σουζέτ.

—'Εγὼ;... Μὴ φοβάσαι γιὰ μένα!... Ἐγὼ θά κρυφτῶ στὸ δάσος καὶ θά γυρίσω ὕστερα ἀπ' τὸ δειπνο... Θά εἶνε μεθυμένος τότε ὁ πατέρας μου καὶ δὲν θά θυμιστῆ τίποτε ἀπ' αὐτὰ!... Πήγαινε γρήγορα!... Ἀδριο πάλι, θά εἰ ἐναντῶ!

Τὴν ἔσπρε μόνη της ὕστερα κι' αὐτὸς ἔτρεξε μὲ τόλμη πρὸς τὸ δάσος τῶν ἐλάτων, ὅπου καὶ χόθηκε.

Ἡ Σουζέτ ἀρχισε νὰ κατεβαίνῃ τὸ κατηφορικὸ μονοπάτι, μελαγχνολικῆ. Εἶχε ἀπὸ ὅσα βασίλειε ὁ ἥλιος, καὶ μέσα στὰ δασοφυτευμένα αὐτὰ τοπία ἐπικρατοῦσε σκοτεινιά.

Ἦταν πολὺ σταθερὰ συγκινημένη. Ποτὲ ἄλλοτε ἦν εἶνε τόσο συγκινηθῆ, γιὰ ἔνεος δυστυχίες καὶ γιὰ ἔνεος πόνους, ἐκτός ἀπ' τοὺς δικούς της...

Ὁ τὸν καθιένο, τὸν ἄσπρο μικροῦλι! Ἄν κι' ἔλεγε πῶτε-πῶτε λάνια ἀνελιὰ, ὁσῶτος ἦν ἦταν καθάλου κακάς... Ἄν ἔσπαινε αὐτὸς ἂν εἶνε τὰς γὰν πᾶσσα κι' ἂν ἦταν ἄσπρη ἀπὸ ὑπέραι... Δὲν πῶδαζε ἄ ὑπέραι του, μὲ τὴν τρυφερὴ στομαχία του, μὲ τὴν μισοσῶν καὶ νὰ τοῦ πλάσῃ κατ'ἀλλήλα τὴν ὑπαλάκι καὶ κι' ἄκλεκτὴ ψυχὴ του... Μάλις πῶδαζε ὁ στωγῆς μικρὸς νὰ γνωρίσῃ τὴν ὑπέραι του... Κι' εἰς αἰσῆς ὕστερα, τὴν ἔνασε... Μὲ πόσον-τόν δικὸς καὶ μὲ πόσον θάσος τὴ λάσσοι!... Μὲ πόσον κατὰ-νυξὶ τὴ θυδῶταν πάντα καὶ μὲ πόσον αὐτοθυσία καὶ τόλμη ὀπερᾶσῃ τὴν ἀγία μνήμη της, ἀπ' τίς ἐλλειπόντες τοῦ πατέρα του!

Κι' ἐνὸν τὸν λυπόταν τόσο, αὐτὸν τὸν συμπαθητικὸν Σουέν ἡ Σουζέτ, τὸν ζήλευσε συγχρόνως; Ναι, ἦταν λυπημένος ὁ μικρὸς, μὰ εἶπε τοῦλάχιστον μὰ γλυκαῖ ἀνάμνησι—τὴν ἀνάμνησι τῆς λασπευτῆς του μητερούλας—νὰ τὸν παρηγορῆ καὶ νὰ τὸν ἀνακοιφῆ!

Ἐνῶ ἡ Σουζέτ;... Ἦταν κι' αὐτῆ, θλιμμένη καὶ δυστυχισμένη!... Ποιῆς δίωος ἦσαν ἡ ἀνάμνησις τῆς ἀπ' τὸ παρελθόν;... Ὡ, τί ερῆχτὸ πού ἦταν αὐτὸ τὸ παρελθόν της! Ὁ Ἐδῖος, τὸ δηλητῆσι, ἡ δολοφονιῆ ἀπ' τὸν ἴδιο πρῶτῃ του γυναικί, ἡ γρά-Μαγκέ, τόσες καὶ τόσες φοιγτές, ἀνάμνησις!

Ἄλλὰ δὲν ἤθελε ἀπῶνε νὰ τὰ θυμᾶται δια αὐτὰ, ἡ Σουζέτ... Ὁχι!... Ἀπόψε τὴν ἐνδιέφερε μόνον, ὁ μικροῦλης Σουέν... Ἐνοιοσε στὴν ψυχὴ τῆς μενάλῃ τρυφερότητα, γιὰ τὸ ὄρασι καὶ τόσο ἀλλόκοτο αὐτὸ παιδάκι... Θά τὸ ἀναποῖσσε μὲ μπηρική στονιά, κι' ἐκεῖνο τὴν ἀγαποῖσσε, ἂν ὄχι σὰν τὴν ὑπέραι του, τοῦλάχιστον σὰν μὲ ἀγαπημένη μεγαλύτερη ἀδελφοῦ!

Πατὶ ὄχι;... Ἦταν μόνον κι' αὐτὸ στὸν κόσμο, ἂν κι' εἶνε τὸν πατέρα του. Ὅπως ἀπασῶλλαντα κι' ἴδια ἦταν μονάη στὸν κόσμο, ἂν κι' εἶνε τὴν Ἰσαυρίαν!... Δὲν θά εἶχε, βέβαια, μπαμπά ὁ Σουέν, ἀλλὰ θά εἶχε τοῦλάχιστον μὰ μεναλεῖτερα ἀδελφῶ... Κι' ἡ Σουζέτ, πού δὲν εἶνε κανένας, θ' ἀποκοῖσσε τόσα ἔναν ἀνασπιμένο μικρότερο ἀδελφῶ... Ὡ, θά ἦσαν λιγώτερο δυστυχεῖς στὸ μέλλον, μαζὺ κι' ὁ δού!

Ἐνῶ ἔκανε ὄλες ἀπὲς τίς σκέψεις ἡ Σουζέτ, κατέβηκε συγχρόνως τὸ λόφο... Ἦταν πῶ μελαγχνολικῆ, ὅσο πεινοῦσε ἡ ὄρα καὶ θυθίζεταν σὲ ἀτελειώτους οὐεθασμοῦς... Ὅσῶτος, κάποια γλυκαῖ γαλήνη κι' ἀνακοῖσσι βασίλειε τότε στὴν ψυχὴ της. (Ἀκολουθεῖ)

Μία ἡλικιωμένη ὑπέραι τὴν περιμενε στὴν ἐξώπορτα...